

ಗ್ರಹಣ

ತಂದೊಡ್ಡಿದ ಸವಾಲುಗಳು

ಗ್ರಹಣಗಳ ಕುರಿತ ನಿಖರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನೇ ಜನ ನಂಬಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಸುಳ್ಳಾದಾಗ ಪಂಡಿತರು ಮುಜುಗರಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೂವರೆ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಹಣಗಳು ತಂದೊಡ್ಡಿದ ಸವಾಲುಗಳ ಕುರಿತ ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಕಾಲಘಟ್ಟವೊಂದರ ಖಗೋಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಸಹೃದಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ.

■ ಬಿ.ಎಸ್. ಶೈಲಜಾ

ಇಂದಿಗೆ 150 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 1874ರ ಮೇ 20ರಂದು ಗ್ರಹಣ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೊಬ್ಬರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಹಣ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. 1879ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗ್ರಹಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೇವಲ 3 ನಿಮಿಷ ಕಂಡಿತು. ಮಾಗಡಿಗೂ ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ! ಯಲಹಂಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ನಿಖರತೆ ಅಂದು ಲಭ್ಯವಿತ್ತೇ? ಜನ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು?

ಗ್ರಹಣ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕ ಘಟನೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖಪುಟ ಕಬಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಜಮನ್ನಣೆ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ.

ಹೀಗೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿರುಗಾಳಿ ಎದ್ದಿದ್ದು 1868-71ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. 1868ರ ಹಗಲಲ್ಲೇ ಕತ್ತಲು ಮುಸುಕುವ ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಣ - ಚಂದ್ರನ ನೆರಳು ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಅದು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಆಗಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಈ

ಗ್ರಹಣವೇ ಹೀಲಿಯಂ ಎಂಬ ಹೊಸ ಧಾತುವಿನ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಇದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಫ್ರೆಂಚರು, ಇಟಾಲಿಯನ್ನರು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಗುಂಟೂರು, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಜಮಖಂಡಿ, ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಮೀಪ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಾರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದು - ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಚಿಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಾಗುವ ಇಂತಹದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಯುವ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಳುಕೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಜನರನ್ನು ತಬ್ಬಿಬ್ಬು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಭೂಪಟ ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ರಿಗನಾಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಖರದ ಎತ್ತರ ಅಳತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ದೂರದರ್ಶಕಗಳನ್ನೂ ತಂದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದದ್ದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದವರು 'ಬ್ರಿಟಿಷರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ

ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಬಲ್ಲರು' ಎಂದು ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು. (ದೂರದರ್ಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಏನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲವಲ್ಲ!) ಇದು ವಿಚಿತ್ರ ಭಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿತ್ತು. ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುರಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ಜನ ಹೆದರಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ದೂರದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರ ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

1868ರ ಗ್ರಹಣ ಯಲಹಂಕದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಂಡಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಈಗ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಡಾಟಾ ಬೇಸ್‌ಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ. ಗ್ರಹಣದ ಕುರಿತು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಚಿಂತೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಿತ್ತು. ಅವರ ಲೆಕ್ಕ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹುಶಃ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಉನ್ನೀಲನ ಮತ್ತು ನಿಮೀಲನ- ಅಂದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಂಬವೇ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದವರಿಗೆ ಇದೀಗ ಈಗ ಹೊಸದೊಂದು ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.